

>>> NIEUWSBRIEF ONDERZOEKSPROJECT <<< VAN PAREL TOT KERNGEBIED

Agrarisch Natuurfonds
— Fryslân —

Foto: Marcel van Kammen

HET VOORJAAR VAN 2025

INLEIDING

>>> RUST IN HET VELD

Tijdens de Netwerkbijeenkomst XL, 6 maart jongstleden, is er terug- en vooruitgekeken. Aansluitend is er al vroeg gestart met de onderzoeksactiviteiten. De communicatie via de app verloopt soepel, het werk in het veld wordt in een zo kort mogelijk tijdsbestek uitgevoerd. Als projectleider is het een rustige periode, het loopt allemaal zoals verwacht. Het draaiboek van 2024 werpt zijn vruchten af, de evaluatiepunten zijn omgezet in verbeteracties. Een compliment voor alle betrokkenen!

WISSELEND BEELD <<<

2024 ging algemeen de boeken in als een zeer slecht broedseizoen voor de weidevogels. 2025 laat een wisselend beeld zien. De gebieden Tjerkwerd en Lollum lieten tijdens de nestfase een stabiel beeld zien, in de kuikenfase lijkt het slecht. In gebied Skrok is het zowel in de nest- als in de kuikenfase heel positief verlopen. Nu is het hopen dat in de laatste weken van het vliegvlug worden van de kuikens het goed blijft gaan.

EERSTE INDRIJK

INZET VAN AI

>>> DE DRONE ALS INNOVATIE

Eén van de kenmerken van het stimuleren van gebiedsprocessen is praktijkervaring opdoen met innovaties. AI (artificial intelligence) speelt in dit onderzoek op de achtergrond een grote rol. De metingen van de insecten worden met ondersteuning van AI-toepassingen geanalyseerd, net als de opnames van de geluiden. Dit jaar is de inzet van beelden gemaakt door een drone een nieuwe toevoeging aan het onderzoeksproject.

De afgelopen jaren is er door de BFVW een project opgestart om te onderzoeken of de inzet van AI een middel kan zijn om nesten te detecteren. De conclusie daarvan is

dat het mogelijk is om een deel van de nesten, of vogels op het nest, te detecteren. De werkwijze kan echter nog verbeterd worden, daar wordt in dit onderzoeksproject aan gewerkt vanaf dit voorjaar. Het optimaliseren van de werkwijze is één van de belangrijkste zaken om de drone gericht te kunnen inzetten. Op de linker afbeelding is voorbeeld te zien van gekleurde punten vanuit het BFVW systeem en wit met zwarte detecties van de AI-drone.

>>> WARMTEBEELD ALS TOEVOEGING

De werkwijze van de AI-drone is erop gericht om 's ochtends vroeg mogelijke nestlocaties vast te leggen met de warmtebeeldcamera. Later op de dag wordt er op vastgelegde warmtepunten gericht met de 'normale' camera foto's gemaakt, die geanalyseerd worden. Hierdoor hoeft niet het hele veld met foto's vastgelegd te worden, maar enkel de plekken die 's ochtends aangemerkt zijn als mogelijk nest. Dat levert een gigantische tijdswinst op, als het goed is...

In de praktijk valt dit jaar de betrouwbaarheid van de AI-modellen nog tegen. De dubbele toepassing van AI, eerst bij de warmtebeelden en later bij de foto's, laat zien dat het mogelijk is. Toch lijkt het erop dat er minder nesten gedetecteerd worden dan de nazorgers hebben gevonden. De vergaarde data is echter van grote waarde om de AI-modellen te verbeteren. Zodat er volgend jaar een kwaliteitsslag gemaakt kan worden.

AI ALS MIDDEL

1. Analyseren van de opnames van de vogelgeluiden.
2. Analyseren van de plakstrips van de insecten.
3. Analyseren van de foto's van mogelijke nesten.

>>> KAARTJES PER GEBIED

In de app zijn verschillende kaartjes gedeeld met de detectie van de AI modellen, dit is een eerste indruk van de uitkomsten. De betrouwbaarheid ervan is nog een discussiepunt, dat zal volgend jaar moeten uitwijzen.

>>> CONFORM VERWACHTING

Tijdens de netwerkbijeenkomst in maart '25 zijn de planning en de verwachtingen doorgesproken van alle onderzoeksactiviteiten. De uitvoering van de activiteiten verloopt conform planning, onderstaand nogmaals de visualisering van de voorgenomen planning.

Van parel tot Kerngebied

Tijdslijn van de voorgenomen onderzoekswerkzaamheden

EERSTE KWARTAAL			TWEEDE KWARTAAL			DERDE/VIERDE KWARTAAL		
Januari			Februari			Maart		
April			Mei			Juni		
Juli			Augustus / september			Oktober / november		
Bodem onderzoek	Wormen				METING			
	Vegetatie				GANGBAAR VOOR IE SNEE	PAREL EN ONTWIKKELING VOOR 15 JUNI		
	Samenstelling							BEMONSTERING
Insecten	Plakstrips				VOOR IE SNEE	VOOR 15 JUNI	FLEXIBEL	
Geluid	Planning			CONTINU				
	Batterij en SD wissel							
Nesten	Drone inzet				MONITORING 1	MONITORING 2		

>>> ORGANISATORISCHE ZAKEN

Los van de uitvoering van de onderzoeksactiviteiten zijn er op de achtergrond een paar andere zaken die uitgevoerd worden.

- Momenteel wordt er gewerkt aan het opleveren van de tussenrapportage voor Het Waddenfonds. Voor 1 juli zal deze worden aangeleverd.
- De betalingen tot en met het eerste kwartaal van 2025 zijn gedaan, de komende weken zal het voorschot voor de tweede termijn aangevraagd worden.
- In het najaar zal er meer aandacht komen voor het versterken van de gebiedsprocessen, enerzijds theoretische onderbouwing, anderzijds bijeenkomsten in de praktijk met belanghebbenden.
- In de winter van 2025-2026 zal er wederom een Netwerkbijeenkomst XL georganiseerd worden waarbij de onderzoeksresultaten besproken worden.

ONTWIKKELPERCEEL TJERKWERD

4

MEER DAN VOGELS

>>> RESULTATEN

In 2023 broedden er één paar grutto en twee paar scholeksters in het perceel. In 2024 drie scholeksters, één tureluur en één paar van de kievit. Dit voorjaar waren dat drie paar grutto's, twee scholeksters, één kievit en een tureluur. Naast de broedparen van de weidevogels, werden er tijdens de nestinventarisaties ook twee reekalfjes gevonden. Het zijn dus niet alleen de weidevogels die profiteren van het ingezaaide kruidenrijke gewas.

**DIT ONDERZOEK WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR FINANCIËLE
STEUN VAN HET :**

